

፪ ሰንበት ዘጽጌ

ጥቅምቲ 9 2012 ዓ.ም. (10/20/2019)

ጸሎተ መቐጥባቢያ ቀንዲ መጋበሪ ሰላም

መዝሙር: ኪነ ጥበቡ መንክር ውዕዱብ.....

ንባባት: 2ቆሮ 1:18-23፣ 1ጴጥ 4:12-ፍ፣ ግ.ሐ. 19-:8-21፣ ሉቃ 5:1-12።

ምስባክ: ተዘክር እግዚአ ከመ መሬት ንሕነ ሰብእስ ከመሳዕር መዋዕሊሁ ወከመ ጽጌ ገዳም ከማሁ ይፈሪ። “አ ጎይታ መሬት ምዃና ዘክር፣ ሰብ ከም ሳዕሪ ምዃኑ መዋዕሉ ከም ዕምባባ በረኻ ከምኡ ከም ዝፈሪ ዘክር”

መዝሙር:- “ሥራሕ ጥበቡ ዘገርምን ዘደንቕን እዩ፣ እቲ ኣብ ሰማየ ሰማያት ዘሎ ኣባና ምሕረቱ ገለጸ ንሰማይ ብኸዋኸብቲ ኣብሪሁ ዝኸለሎ፣ ንምድሪ ብጽፋይ ዕምባባ ዘገጸ፣ ሰንበት ከም ንቡር ከዕርፉ ምእንቲ ዝሰርዐ፣ መኣዛ ቅዱሳን ከም ኸቱ ሊሊ ኣብ ቆላታት፣ ቃርፋን ናርዶስን ዓምበቡ” ይብል።

ካልኣይ ሰንበት ዘጽጌ ፍሉይ ኣብነት ማርያም ተኸቲልና ንኣምላኽ ክንመርጽ እሞ ቅዱስ ሕይወት ክንመርሕ ዝሕግዘና ሰንበት እዩ። ማርያም “ነፍሰይ ንእግዚአብሔር ተዕብቡ” ክትብል እንከላ ኣብ ኣምላኽ ዘልኣ እምነት ንምግላጽ እዩ። ንሳ ብመልኣኽ ንዝተነግራ ጉዳይ ድሕነትና ንትሰብእት ወልደ እግዚአብሔር ሕራይ ኢላ ተቐቢላ፣ ኣብ ምድራዊ ሕይወት ወዳ ክሳብ መወዳእታ ኣብ መስቀል ሞቱ ከይተረፈ ኣሰንያቶ ነዚ ኹሉ ዘኸኣላ እምነታ እዩ።

መልሲ ሕይወትና ኣብቲ ማርያም ምስ ኣምላኽ ዝሃበቶ ክንሰርዕ እንተ ኸኣልና መገዲ ድሕነት ጸሪግና ኣሎና ማለት እዩ። ናይ ሎሚ ንባባትና ኣብዚ መሰረት ገርና ጉዳይ ድሕነትና ከሰክፈና ከምዘለዎ ክንሓስብ እሞ ካብቲ ዝነኣሰ ካሳብ እቲ ዝዓበየ ኣፍደገ ሰማይ ዝገጸወልና ኩሉ ሓዲግና ንኢየሱስን ማርያምን ክንሰምዕ ስንድዋት ንኹን።

ወርታ ጥቅምቲ ኣብ ላቲናዊ ስርዓት ንዝኸተሉ ብፍሉይ ጸሎተ መቐጥባቢያ ብዝያዳ እናኣስተንተኑ ክጽልዩ ዘዘኻክር እዎን እዩ። ኣብ ስርዓትና ካብ 25 መስከረም ክሳብ 6 ኅዳር ዘመነ ጽጌ ኢልና ብፍሉይ ንማርያም ንዝክር ነስተንትንን። ነዚ እዋናት ፍሉይ ዝገብሮ እዎኑ እውን እዩ። ዘራእቲ ፈርዩ ሓረስታይ ፍሪ ጸማኡ ክሓፍስ ብተስፋ ዝርእየሉ፣ ከምኡ ኣብዚ እዎን መሬት ጥራሕ ዘይኮነ ጸባ ጠስሚ መዓር ብቐሊል ዝርከበሉ እዎን ስለ ዝኾነ ፍሉይ እዎን እዩ። ነዚ ኹሉ ክንርኢ ከሎና ኣብ መንፈሳዊ ሕይወትና ካብዞም ኣብዚ ዓለም ዝተፈጥሩ ዝለዓለ ክብርን ውዳሴን ዝግብኡ ማርያም ኣደ መድኃኒና ክንዝክራ እሞ ኣሰራ ስዒብና ደቂ ማርያም ዘብለና ሕይወት ክንለብስ እሞ ሕይወትና ምስኣ ከም ዝጉዓዝ ክንገብር ኣሎና።

ጸሎተ መቐጥባቢያ ወላ እኳ ብመሰረቱ ላቲናዊ ስርዓት ናይ ዝኸተሉ ይኹን እምበር ኣብ ሃገርናን ኣብ ኩሉ ካቶሊካዊ እምነት ዝኸተሉ ዝውቱርን ፍሉይ ፍቕሪ ማርያም ዘሕድር ዓሚቕ ጸሎት ስለ ዝኾነ ኣብ ኩሉ ይዝውተር። ዝዓበየ ዝንኣሰ ብቐሊል ክደግሞ ስለ ዝኸኣል ግሩህን ቀሊልን ጸሎት ግን ከኣ ምሉእ ትምህርተ ወንጌል ዝሓዘ ስለ ዝኾነ ክነዘውትሮ ብዝያዳ ጸጋ ኣምላኽ ዘውህብ ጸሎት እዩ። ማዕረ ማዕረ ውዳሴ ማርያም ዝኸይድ ዓሚቕ ምስጢር ድሕነት ዝሓዘ ጸሎት እዩ።

ጸሎተ መቅደርያ ብ1208 ዓ.ም ማርያም ንቅ. ደሞኒኮስ አብ ደቡባዊ ክፍሊ ፈረንሳይ አብ ሓደ ቤተ ክርስቲያን ምስ ተራዮቶ እዩ ብዝያዳ ጀሚሩ። ርእሰ ሊቃነ ጳጳሳት ፕዮስ ፩ይ ነቲ ብ7 ጥቅምቲ 1571 ዓ.ም. አብ ለፓንቶ አብ መንጎ አስላምን (ቱርኪ) ክርስቲያን ዝተገብረ ብርቱዕ ውግእ ብአማላድነት ማርያም ክርስቲያን ዝተዓወቱሉ እሞ ኤሮጳ ካብ ወራር አስላም ዝደጋነትሉ ብምዝካር “ናይ ዓወት እምበትና” (Our Lady of Victory) ብምባል ክብዓልን ጸሎተ መቅደርያ ክድገም አዊጀም። ጳውሎስ ፯ይ ብ1969 ነቲ ብዓል (Our lady of the Rosary) “እኖና ብዓልቲ መቅደርያ” አብ ዝብል ቀይሮሞ።

ጸሎተ መቅደርያ ክንደግም እንከሎና አብ ምስጢር ክርስቶስ አስር ማርያም ብምኽታል እነስተንትኖ ጸሎት እዩ። ማርያም ብፍሉይ አብ ምስጢረ ሥጋዌ፣ አብ ሕማማቱን ትንሣኤኡን ዝተሳተፈት ፍልይቲ ፍጥረት እያ። ጸሎተ መቅደርያ ሓሳባትና፣ ራእይታትና፣ ስምዒታትናን ሃረርታና አብ ሓደ ከም ዘተኩር ወይ ዝጥምት ይገብረና። አብ አስተንትኖን አብ ክርስቶስ ማእከል ኩሉ ገርካ እትገብሮ ጸሎት እዩ፣ ካብ ናይ ቅ. መጽሓፍ አስተንትኖ ዘይፍለ እዩ።

ጸሎተ መቅደርያ ናይ ምሉእ እምነት ክርስትና ትሕዝቶ ጸሚቕ ዝሓዘን ብቅዱስ መጽሓፍ ዝተገልጸ ጸሎት እዩ። ብጭቡጥ ብናይ ማርያም ተመክሮ መሰረት ገሩ ስለ ዝጅምር ብሉጽ ናይ አስተንትኖ ጸሎት እዩ። ቅ. ጳውሎስ ፯ይ ክገልጽዎ እንከለዉ “ከም ጸሎተ ወንጌል መጠን አብ ምሥጢረ ድሕነት ሥጋዌ ወልድ አብ መቅደርያ ብንጹር ክርስቶሳዊ ርድኢት ዝሓዘ እዩ” ይብሉ።

ጸሎተ መቅደርያ ናይ ሰላም ጸሎት እዩ፣ ካብ መጀመርያ ከምቲ ማርያም ምስ ሰላም ዘልአ ጸሎት መቅደርያ ኸአ ናይ ሰላም ጸሎት እዩ። አብ ፋጢማ ማርያም ነቶም ሰለስተ ቆልዑት ክትርአዮም እንከላ ከምቲ ንደሞኒኮስ ዝበለቶ ጸሎተ መቅደርያ ምእንቲ communism ናይ ዘመና መናፈቕነት ደው ክብል ክደግሙ ነጊራቶም። ር.ሊ.ጳ በነዲክቶስ አብ ዝጸሓፍዎ “መቅደርያ ብጽቡቕ ንስለ ምድጋም ወይ ብአፍ ጥራ ዘይኮነ ብሓቅን ብምስትውዓልን ክጽለ እንከሎ ዕርቅን ሰላም የውርድ” ይብሉ።

ጸሎተ መቅደርያ አብ ምስጢረ ሥጋዌን ትንሣኤን ስለ ዘቆክር ፍሉይ ጸሎት እዩ። አብዚ ማርያም እቲ ሓቀኛ ቦትአ ሒዛ አገልጋሊት አምላኽን መንፈሳዊት አደ ሓዋርያትን ከም ዝኾነት ንርአ። ሓደ ውሩይ ደሞኒካዊ ሰባኻይ Pe're Lacordaire ዝተባህለ ብዛዕባ መቅደርያ ክሃረብ እንከሎ “ወንጌል አብ ውሽጡ ዝርከብ” እናበለ ብምልኡ ናይ ወንጌል አስተንትኖ ከም ዝኾነ ይገልጻ። ሓደ ስሙ ዘይፍለጥ ደሞኒካዊ ከም ዝብሎ ኸአ “ጸሎተ መቅደርያ ካብ ጸሎት ምጳኑ ብዝያዳ ከመይ ኢልካ ከም ዝስበኽ ዝገልጽ” እዩ ይብል። አብ ጸሎተ መቅደርያ ምሉእ ወንጌል ኢና እንሰብኽ። ጸሎተ መቅደርያ እምብኦር መሰረቱ ብምልኡ ቅ. መጽሓፍ እዩ። ብምልኡም እቶም ምስጢራት ናይ ሓደ ሰባኻይ ወንጌል ናይ እምነት መዝገብ ኮይኖም ንኹሉ እቲ ዘድሊ ስብከተ ወንጌል ብቐጻሊ ንምስባኽ ዝሕግዝ ዓቢ መጋበሪ እዩ።

ጸሎተ መቅደርያ ናይ ስድራ ውዳሴን ጸሎትን እዩ። መቅደርያ ግላዊ ጸሎት አብ ክርስቲያናዊ ሕይወትን እምነትን ኮይኑ ንኹሉ አብ ምስጢር ክርስቶስ አስር ማርያም እታ እንኮ አብ ምስጢረ ሥጋዌን ትንሣኤን ብግላ ዝተሳተፈት ምስአ ብሓባር ከነስተንትን ክጽልን ዝዕድም ፍሉይ ጸሎት እዩ። ቤተ ክርስቲያን ጸሎተ መቅደርያ ክዝውተር ክትነግር እንከላ ብአማላድነት ማርያም ዝርከብ ፍሉይ ጸጋ አብ ትምህርተ ወንጌልን አብ ታሪኽ ክርስትናን መሰረት ብምግባር እያ። እዚ ፍሉይ ሃብቲ ቤተ ክርስቲያን ዝኾነ ጸሎተ መቅደርያ ሓደ ካብቲ ንዘመናት ብዝበለጸ አኽብሮትን ድለትን ክጽለ ዘኽለሎ እቲ ብአኡ ዝርከብ ርኡይ ጸጋ እዩ። ሰባት በዚ ጸሎተ መቅደርያ ብዓቕሚ ሰብ ክብጻሕ ዘይተኻእለ ተአምራታት ክፍጸሙ አብ ግብሪ ተራእዩ።

አብ ሉርድስን ፋጢማን አብ ዝተገልጸ ግልጽት ማርያም ነቶም ዝተራእየቶም ጸሎተ መቐጻጸርያ ክድገም ነጊራቶም። ሓፋሽ ህዝቢ አብቲ ዝግበር ዝነበረ ጸሎት ምስቶም ዝተራእየቶም ኮይኑ ይጽሊ ነሩ። እዚ ጸሎተ መቐጻጸርያ ህያብ ማርያም ናብ ክርስቶስ ዝመርሕ ፍሉይ ካብ ኩሉ ጸሎታት ቤተ ክርስቲያን እዩ። ቅ. ዮሐንስ ጳውሎስ ፪ይ አብ ሓዋርያዊ መልእኽቶም ብዛዕባ መቐጻጸርያ (Rosarium Virginis Mariae) አብ ዝብል “መቐጻጸርያ ክንደግም ከሎና ፍሉይ መገዲ አብቲ ብፍሉይ መገዲ አብ ልዕሊ ነፍሲ እትገብሮ እናሓሰብና ከሎና ንማርያም ንክተል። ንርእስና አብ ትሕቲ ባርኖሳ ሓለዋኦ ኮይና ንልባትና ክትመርሓና ነፍቅደላ ይብሉ። ር.ሊ.ጳ. ዝብልዎ ዘለዉ መቐጻጸርያ ብምስጢራዊ መገዲ አብ ጎኒ ማርያም ከም እንኸውን ይገብረና። እዚ ኸአ ከምቲ ክርስቶስ አብ ናዝሬት ብሰብአዊ መገዲ ክዓቢ እንከሎ ትሕልዎን ትጥምቶን ከም ዝነበረት ንኣና ኸአ ትሕልወና። ንነፍሲ ወከፍና አብ ክርስቶስ ወዳ ብምሉእ አብኡ ክሳብ እንልወጥን እንቕየርን ክትምህረናን ክትልውጠናን ትርከብ። እዚ አስተንትኖ አብ ቅድሚ ኢየሱስ ክርስቶስ ብሓሳብ ጥራሕ ዝኸውን ነገር አይኮነን። ጸሎተ መቐጻጸርያ ብቐረባ አብ ኢየሱስ ከም እንቐርብ ይገብረና።

መቐጻጸርያ ቤት ትምህርቲ አስተንትኖን ሱቕታን እዩ። አብ መጀመርያ ጸሎት ደጋጊምካ እትገብሮ ቃላት እዩ ዝመስል በዚ ኸአ ሱቕታ ወይ አስተንትኖ ምስ ዝብል ዝገራጮ እዩ ዝመስል። ብሓቂ ክንርእዮ ከሎና እዚ ደጋጊምና እንጸልዮ ሰላም ንኣኹ ኦ ማርያም ነቲ ውሽጣዊ ጸጥታ ወይ ሱቕታ አይርብሾን እዩ። እኳድኦ አድላይን ዝሕይሎን እዩ። ከምቲ አብ መዝሙረ ዳዊት ክድገም እንከሎ ነቲ ውሽጣዊ ስምዒትን መንፈስን ወላ ዓው እንተ በለ ብዝያዳ አብ ተመስጦ ከም ዘብጽሖ ናይ መቐጻጸርያ ምድግጋም ከአ ከምኡ እዩ። እንደግም ቃላት ልዕሊ ትርጉምም ንልቢ ጸላይይ ይትንክፍም እሞ አብ ተመስጦን ምሉእ ውህደት ምስ አምላኽ የብጽሖ። እንተ ኾነ ሓደ ክነስተውዕሎ ዘሎና ነግር አሎ ዓው ብምባልና ንቃል አምላኽ እቲ ቀስ ኢሉ አብ ልብና ዝዛረብ አባና ከይኣቱ ከይዓግቶ ምጥንቃቕ የድልየና። መቐጻጸርያ ብግሊ ይኹን ብሓባር ክንደግም ከሎና ናይ አስተንትኖ ጸሎት ምዃኑ ክንዝንግዕ የብልና።

ጸሎተ መቐጻጸርያ አብ ሕይወት ማርያም ምስታፍ እዩ። ንሱ ኸአ አብ ሕይወት ወዳ ዝመርሕ እዩ። አብ እምነትና ብማርያም አቢልና ናብ ክርስቶስ ክንበጽሕ እዩ እቲ ቀንዲ ጸሎትና። ር.ሊ.ጳ. ልዮን XIII ከምዝብልዎ ጸሎተ መቐጻጸርያ ቀንዲ መጋበር አብ ሕይወት ማርያም ክትኣቱን ናብ ክርስቶስ ዝወስድ መገዲ ምርካብን እዩ” ይብሉ። መቐጻጸርያ ብቅልል ዝበለ ቃላት መጋበሪ ክትጽልን ክተስተንትን ዝሕግዝ እዩ። ደጋግሚና እናቐጻጸርና ክንጽሊ ከሎና ንአእምሮን ክነጽርን ክነስተንትን ሽዑ አብ አምላኽ ክንቀርብ ይሕግዘና።

ጸሎተ መቐጻጸርያ አብ አኽብሮት ማርያም ዝዓለመ ጸሎት እዩ። ብዙሓት ኦርቶዶክስ ሊቃነ ጳጳሳት ጳጳሳዊ መልእኽቶም ጽሑፎም። ልዮን XIII “ናይ መቐጻጸርያ ጳጳስ” ብዝብል ዝፍለጡ 12 ጳጳሳዊ ዓዋዲ መልእኽታት (Encyclicals)፣ ሓምሽተ ጳጳሳዊ መልእኽቲ (Apostolic letters) ንመቐጻጸርያ ብዝርከሉ ጽሑፎም። “ንግስተ ቅ. ሮዛርዮም ዝብል አብ ሊጣንያ ማርያም ወሲኹም። በነዲክቶስ XVI ግንቦት 3 2008 ብዛዕባ መቐጻጸርያ ክገልጹ እንከለዉ ጸሎተ መቐጻጸርያ ሓድስ አየት መጺእዎ አሎ። ሓደ ካብቲ ዝበለጸ ምልክት መግለጺ ፍቕሪ ሓዲስ ወለዶ አብ ኢየሱስን ማርያምን ኮይኑ አሎ” ይብሉ። ንበነዲክቶስ ጸሎተ መቐጻጸርያ አስተንትኖ አብ ኩሎም ቀንዲ ፍጻሜታት አብ ታሪኽ ድሕነት እዩ ይብሉ።

አብዚ ወርኒ ጥቅምቲ እምብአር ብግልን ብሓባርን ጸሎተ መቐጻጸርያ ክነዝውትር ብኹሉ ይሕግዘና እዩ። ጸሎት ዝገብር ካብ ኢየሱስን ማርያም ርሑቕ አይኮነን። ናይ ድሕነትና ምስጢር ብዕምቆት ክነስተንትን እንከሎና አምላኽ ቀረባና እዩ። ጸሎተ መቐጻጸርያ ናይ ሰላም ጸሎት እዩ

ብፍላይ ምእንቲ ግላዊን ማሕበራውን ሰላም ንጸሊ። ሃገርና ፍትሕን ዕርቅን ክነግሶ ሰባት ምሉእ ናጽነት ረኺቦም ኣብ ነጎድሕዶም ክከባበሩ መቐጻጸርያ ቀንዲ መጋበሪ እዩ። ምእንቲ ኩሎም ብዝተፈላለዩ ስቓይት ዝሰቑዩ ኣምላኽ ምሕረቱ ከውርድ፥ ምእንቲ ቤተ ክርስቲያናን መራሕትናን ፍሉይ ጸጋ ክዕድለልና ጸሎተ መቐጻጸርያ ነብጽሕ።

ኣ ማርያም ኣደና ኣብ ትሕቲ መስቀል ዝተውሃብክና ኣደ ኢኺ እሞ ንፍቁር ወድኺ ሰላሙን ምሕረቱን ከውርደልና ለምንልና። እሙናትን ተፋቕርትን ክንከውን ኩሉ ጊዜ ጸሎትክን ኣማልድነትክን ኣይፈለየና።

ኣ ንግስተ ሰላም ለምንልና።

ኣባ ንጉሠ ፍሥሓ